

1. Opening en vaststellen agenda

De voorzitter: Goedenavond. Hartelijk welkom bij deze vergadering van de Commissie Samen leven en Samen wonen. Dit is een openbare vergadering. De vergadering is live en achteraf via de gemeentelijke website te volgen. We hebben het complete college in ons midden. Bijzonder hartelijk welkom. Alle fracties, met uitzondering van Burger op 1 zijn vertegenwoordigd. Dan gaan we over tot het vaststellen van de agenda. Is dat akkoord? Ik zie dat dat het geval is. Dan is die bij deze vastgesteld. Het lijkt me dan goed om aan het begin van de vergadering aan te geven dat de ontwerpbegroting 2023 niet aan de orde is. Ook niet de antwoorden die gegeven zijn op de schriftelijke vragen over deze begroting.

2. Spreekrecht voor hen die zich hebben aangemeld

De voorzitter: Agendapunt 2, spreekrecht voor hen die zich hebben aangemeld. Er heeft zich niemand aangemeld.

3. 2e Tussenrapportage 2022

De voorzitter: Agendapunt 3, 2e Tussenrapportage 2022. De inzet is ter debat, want het is onderdeel van de Algemene Beschouwingen. Aangeschoven zijn als portefeuillehouder wethouder Van der Duijn Schouten en van ambtelijke zijde mijnheer Leenderts. Dan is het woord aan de commissie om vragen te stellen. Excuus, wethouder, u heeft als eerste het woord. Ik moet nog even warm draaien.

De heer Van der Duijn Schouten: Dank u wel. Voorzitter, ik ga er niet heel veel tijd aan besteden, want u heeft het allemaal uitgebreid kunnen lezen. Een Tussenrapportage waarin we aardig wat bij moeten plussen. Dat is wel een beetje de trend die we overal zien met het stijgen van de kosten. Het beperkt zich ook niet tot één domein. Het gaat eigenlijk door de hele Tussenrapportage heen. Maar goed, dat komt ook niet helemaal als een verrassing. Puntje wat ik nog wel wil noemen is, naar aanleiding van een van de vragen, ik geloof dat die van Leefbaar Ridderkerk kwam, over de vluchtelingen, hebben wij gezien dat op pagina 19 van het document, 20 in de digitale versie, nog wordt gesproken over vluchtelingen Syrië en Syrische vluchtelingen. Dat is helaas een omissie, dat moet gewoon vluchtelingen zijn. Want zonder dat te bagatelliseren, de Syrische vluchtelingen hebben daarin geen aparte status op dit moment. Dat is helaas zo blijven staan. Had niet gemoeten. Het leek me goed om u dat nog even te melden. Voor de rest ben ik benieuwd of er nog vragen zijn.

De voorzitter: Dan is daartoe nu wel gelegenheid. Mijnheer Borst, hoeveel vragen heeft u?

De heer Borst: Eén.

De voorzitter: Mijnheer Kloos, hoeveel vragen heeft u?

De heer Kloos: Drie.

De voorzitter: Drie. Mijnheer Rijsdijk?

De heer Rijsdijk: Ik heb er ook drie.

De voorzitter: Dan mag mijnheer Borst van start.

De heer Borst: Voorzitter, dank u wel. Maar dat heb ik ... Ik heb abusievelijk aangegeven dat ik één vraag had bij het verkeerde agendaonderwerp. Dat is wel knap als er maar twee agendaonderwerpen zijn. Dat erken ik ook meteen en dat zeg ik maar zelf.

De voorzitter: Ik maakte ook een fout, dan staan we nu quitte.

De heer Borst: Precies. Dat mag. Dat is fijn.

De voorzitter: Goed, deze sfeer houden we erin. Dat spreken we af. Mijnheer Kloos, gaat uw gang.

De heer Kloos: Dank u wel, voorzitter. Punt 139 heeft het over een nieuwe manier van onkruidbestrijding. We zouden graag willen weten waar die nieuwe manier uit bestaat en of die 120.000 euro die hiervoor wordt gedoteerd het nieuwe totaalbedrag is dan wel dat het saldo van de oude onkruidbestrijding, die je daarmee dan eventueel zou vrijspelen, er nog bij bovenop moet worden geteld.

De voorzitter: Mijnheer Kloos, kunt u verklaren over welk punt 139 u het hebt? Is dat uit de vragenlijst soms?

De heer Kloos: Ja, dat is die 139 van die begrotingswijziging. Dat staat aan de linkerkant. Staan allemaal nummertjes.

De voorzitter: Dat is het volgende agendapunt.

Mevrouw Van Vliet: Je moet de tussenrapportage hebben.

De heer Kloos: Daar hebben we het toch over.

Mevrouw Van Vliet: Je zit bij het verkeerde ...

De heer Kloos: Zitten we ...

Mevrouw ...: U bent vast door Michel op het verkeerde been gezet.

De heer Kloos: Sorry, Tussenrapportage.

De voorzitter: In ieder geval worden er consequent fouten gemaakt. Laten we het daar maar op houden. Gaan uw andere vragen ook niet over ...

De heer Kloos: Dan had ik er twee.

De voorzitter: Gaat u verder.

De heer Kloos: Tussenrapportage. Wij zagen dat het sociaal domein in die Tussenrapportage best wel een behoorlijk verschil heeft gecreëerd. Mag ik ervan uitgaan dat uit de bijdrage die van het Rijk komt, waar op pagina 30 verderop die 6 miljoen 1 69 wordt gesuggereerd, dat dat een en ander compenseert? Tweede vraag was, op pagina 10 wordt er gesproken over de aframing van de dekking van de grondexploitatie, waardoor neemt die dekking af? Waarom is dat gelijk een nadeel voor de BAR-begroting? Ik kan me namelijk voorstellen dat als iets minder wordt, je hebt minder capaciteit nodig bij de BAR, dat je dan die mensen op een ander terrein kan inzetten. Maar misschien denk ik helemaal verkeerd. Dank u wel.

De voorzitter: Dan wethouder, kunt u deze zaken uitleggen?

De heer Van der Duijn Schouten: Dank u wel. Ik kan het in ieder geval proberen. Op sociaal domein is inderdaad een forse post. Daar ziet u bij elkaar onderaan de streep een min van 4 miljoen staan. Tegelijkertijd zit daar ook een fors bedrag in voor de energietoeslag. Dat geld komt op een ander programma binnen. Als u dat elimineert, dat is 1,7 miljoen en nog een keer een aardige hoeveelheid geld erachteraan, dan pakt dat het grootste stuk van het verschil. Terecht heeft u opgemerkt, dat komt ... In het andere programma zit dat als inkomsten. Daarom ziet u ook dat voor deze post een BN staat, wat betekent budget neutraal. Het komt erin ... Het gaat er eerst uit en dan komt het er weer in. Of misschien hebben we het al eerst gehad voordat we het uitgaven. In ieder geval, alleen het zit op twee verschillende programma's en daardoor geeft het een wat vertekend beeld. Wat betreft de dekking op de grondexploitatie, is het zo dat wij hebben medewerkers in de BAR-organisatie. Die werken soms aan grondexploitaties. Dan kunnen ze daar uren op schrijven. Daarmee worden dan ook die kosten van die uren gedekt. Alleen we zien op dit moment dat het aantal grondexploitaties, waar uren op geschreven kunnen worden, teruglopen en worden er minder declarabele uren, noem ik het maar even, geschreven. Nou is het zo dat dit zijn vaak wel hele specialistische medewerkers. Die kunnen ook niet zomaar ergens anders op worden ingezet. Vandaar dat we nu een terugloop zien in de dekking van onze grondexploitaties. Dat is ook ... Heeft een-op-een daarmee te maken.

De voorzitter: Ik zie dat de beantwoording duidelijk was. Dan krijgt mijnheer Rijsdijk het woord. Drie vragen. Stelt u ze maar allemaal tegelijk.

De heer Rijsdijk: Dank u wel, voorzitter. Het zijn meer inhoudelijke vragen. We gaan kijken hoe de wethouder daarmee uit de voeten kan. Anders zitten de hulptroepen op de tribune. Er wordt op pagina 17 van de Tussenrapportage gesproken over dat er gemeentebreed ook een plan is om energiearmoede te beperken. Mijn vraag is of dat plan toegestuurd kan worden. Mijn tweede vraag, die betreft bladzijde 19 van de 1e Tussenrapportage. Daar wordt gesproken over de inkomensregelingen. Daar wordt ook gesproken over aanvragen voor eenmalig levensonderhoud. Ik vroeg me af, waar moet dan aan gedacht worden? Kunnen daar voorbeelden van gegeven worden? Mijn laatste vraag, die betreft de toegang tot de wijkteams. Moet ik hem er even bij zoeken. Op bijlage 3, bladzijde 2 en 3, wordt gesproken over de hoge werkvoorraad van de wijkteams. Er wordt gewaarschuwd door tal van organisaties voor een tsunami en stapeling van problemen. Ik vroeg me af, op welke wijze worden de wijkteams daarop voorbereid? Dank u wel.

De voorzitter: Wethouder.

De heer Van der Duijn Schouten: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, daarnet werd de vraag gesteld of deze wethouder eruit ging komen, maar dat gaat deze wethouder niet eens proberen, omdat we daar binnen het college afspraken over hebben, daarom zijn we ook voltallig aanwezig, dat de portefeuillehouders beleidsinhoudelijke vragen heel specifiek ook zelf ter hand zullen nemen. Ik ga ervan uit dat wethouder Van Os de eerste vraag over de energiearmoede zal beantwoorden en dat wethouder Piena de andere twee vragen voor zijn rekening neemt. Mocht ik mezelf daarin vergissen, dan zullen zij dat ongetwijfeld wel weer corrigeren.

De voorzitter: Wethouder Van Os, aan u het woord.

De heer Van Os: Dank u wel, voorzitter. Maar ik was nog naarstig op zoek naar het paginanummer wat de heer Rijsdijk naar voren bracht voor de 2e Turap.

De heer Rijsdijk: 17.

De heer Van Os: Daar kan ik niks over energiearmoede zo snel vinden. Als het inderdaad over de 2e Turap gaat, dan zou ik graag nog ... Of het is een digitaal paginanummer, maar daar kom ik toch echt in openbaar groen en openlucht recreatie. Niet zozeer, maar komt het uit de 2e Turap of uit het Collegeprogramma, want anders pak ik hem graag bij het volgende agendapunt op.

De voorzitter: Pagina 19.

De heer Van Os: Pagina 19. Ik zat inmiddels bij 55 van 86. Ik zocht even op energiearmoede. Heel even kijken waar we dan zijn. Minimabeleid, inzet wijkteams. Eenmalige regeling energietoeslag kom ik tegen. Ik kom echt geen energiearmoede tegen. Wellicht dat de heer Rijsdijk de vraag nog een keer kan herhalen, want ik was echt op zoek naar het paginanummer bij de 2e Turap. Anders beantwoord ik hem zonder het document te screenen.

De voorzitter: Het staat op pagina 17 van de rapportage van het sociaal domein. Gemeentebreed is er ook een plan om de energiearmoede te beperken en om de leefsituatie te verduurzamen. Mijnheer Rijsdijk vraagt of hij dat plan kan krijgen.

De heer Van Os: Dank u wel, voorzitter. Vanuit het Rijk zijn er gelden beschikbaar gekomen om de energiearmoede tegen te gaan. Als ik het goed heb, is uw raad daar onlangs over geïnformeerd dat wij die gelden die wij hebben gekregen bij onze woningcorporatie hebben belegd, zodat die maatregelen kunnen nemen, in ieder geval bij de sociale woningbouw, om energiebesparende maatregelen te nemen, waaronder bijvoorbeeld het waterzijdig inregelen van een cv-installatie. Vraag me niet naar de techniek, maar het bespaart uiteindelijk gas, tochtstrips en dergelijke. Die SPUK-gelden, die specifieke uitkeringsgelden vanuit het Rijk, hebben wij vanuit onze woningcorporatie precies bij die doelgroep gebracht waar het het meest effect zal hebben.

De voorzitter: Wethouder Piena.

De heer Piena: Dank u wel, voorzitter. Ik was ook nog met vraag 1 zoekende waar alles stond. Vraag 2 is me even ontgaan. Straks het verzoek om dat nog een keer te herhalen. Vraag 3, dat ging om de medewerkers van de toegang. Zoals u allen weet, het is lastig om vacatures te vervullen, maar op dit moment bij de medewerkers toegang is dat volledig gelukt. Op dit moment lopen er geen achterstanden op en sterker nog, we zijn aardig bij met alles. Vooruitlopend op eventuele toestroom van mensen die in de problemen komen, zijn we wel bezig om te monitoren wat we daarvoor nodig hebben. Maar aangezien we op dit moment nog geen toestroom hebben, is het ook lastig om daar al op vooruit te lopen. Maar het is wel zo dat de organisatie erop voorbereid is en aan het denken is op welke wijze wij dan al die mensen te woord kunnen staan en kunnen helpen. Maar we hebben nog geen extra mensen daarvoor aangenomen. Sterker nog, dan zouden we ook bij uw raad terug moeten komen voor de financiën.

De voorzitter: Mijnheer Rijsdijk, kunt u de tweede vraag nog een keer herhalen? Volgens mij bestond die uit meerdere subvragen.

De heer Rijsdijk: Nee hoor, dat viel eigenlijk wel mee, voorzitter. Ik kan hem uiteraard herhalen. Ik hoop dan dat het bladzijdennummer klopt. Ik heb 19 doorgekregen. Dan zou er staan, meest voorkomende vragen eenmalig levensonderhoud. Of daar voorbeelden van gegeven kunnen worden wat daaronder verstaan wordt,

onder aanvragen voor eenmalig levensonderhoud? Heb ik zo nog even een reactie op de antwoorden die ik heb gekregen. Kan dat in een keer door, voorzitter, of eerst deze vraag?

De voorzitter: Doet u ook maar die reactie tegelijk.

De heer Rijsdijk: In reactie op het antwoord van wethouder Van Os, begrijp ik het dan goed dat het doorzetten van de gelden naar de woningcorporaties, dat dat in principe het plan is waar de uitvoering aan gegeven wordt? In reactie op de beantwoording van de vraag door wethouder Piena, hij geeft aan, het wordt gemonitord. Het is lastig om je daar nu al op voor te bereiden, omdat je ook niet precies weet wat eraan komt. Kan hij mij toch nog iets meer inzicht geven in hoe dat dan gemonitord wordt? Het blijft nu ... Of ik daar iets meer inzicht nog in kan krijgen? Dank u wel.

De voorzitter: Wethouder Piena.

De heer Piena: Dank u wel, voorzitter. Dat monitoren gebeurt eigenlijk wat we ook nu al continu doen. Dat is bij vroegsignalering. We kunnen daarbij denken aan Wooncompas dat doorgeeft als er huurachterstanden zijn. Ook bij de energiebedrijven. Zeker nu bij de energiebedrijven met betalingsachterstanden ... Als daar signalen vandaan komen, dan zien wij natuurlijk onmiddellijk dat daar wat misgaat en kunnen we daarop eventueel weer gaan acteren. Ik hoop dat dat een voldoende beantwoording is van uw vraag. Eenmalig levensonderhoud, dat kan op verschillende vlakken liggen. Het kan, bij wijze van spreken, mensen zijn die in de problemen komen, omdat ze een wasmachine kapot hebben of iets dergelijks. Wat er ook verder in dat stuk staat, is dat wij hier een toename van zien in de kosten, maar dat we dat echt even moeten onderzoeken waar dat aan ligt, zodat we ook gericht de aandacht erop kunnen vestigen en ook weer maatregelen kunnen nemen.

De voorzitter: Wethouder Van Os.

De heer Van Os: Dank u wel. Uiteraard hebben wij vanuit dit huis afspraken gemaakt met onze woningcorporatie over waar die gelden dan voor ingezet moeten worden. Ik noemde net al twee voorbeelden. Het waterzijdig inregelen van cv-installaties. Dat schijnt de meeste besparing op te leveren in de sociale huurwoningen. Tochtstrips, maar ook gewoon energiecoaches die we langs kunnen laten. De raad zou daarover geïnformeerd moeten worden, maar ik ben al naarstig op zoek naar het document in het raadsinformatiesysteem. Ik kan hem zo snel niet vinden, maar het staat me bij dat de raad daar een raadsinformatiebrief over heeft gekregen met exact de uitvoeringen vanuit die SPUK-gelden.

De voorzitter: Voldoende beantwoord zie ik. Dan zijn we aan het einde van dit agendapunt. Er is al bepaald dat de inzet ter debat is. Over de spreektijden voor de Begrotingsraad zijn afspraken gemaakt.

4. Collegeprogramma 2022-2026 en 1e wijziging Programmabegroting 2023

De voorzitter: Agendapunt 4, de 1e begrotingswijziging 2023. De inzet van dit punt is ook ter debat, want het is ook onderdeel van de Algemene Beschouwingen. Aangeschoven zijn de portefeuillehouder, wethouder Van der Duijn Schouten en wethouder Van Os en van ambtelijke zijde mevrouw Kitselar en mijnheer Van der Waal. Portefeuillehouder, wilt u nog een toelichting geven?

De heer Van der Duijn Schouten: Ja, dank u wel, voorzitter. Ik wil een toelichting geven. Misschien even goed op de samenstelling hier. De 1e begrotingswijziging valt uiteraard in mijn portefeuille, maar omdat de

oorsprong van die begrotingswijziging veelal in het Collegeprogramma zit, is ook wethouder Van Os aangeschoven, die dat stuk bestuurlijk heeft getrokken, zoals we dat noemen. Ik merkte, in de vragen die al binnengekomen zijn, dat er best wel wat vragen zijn over, ik noem het maar even, de post voor inflatie die we hebben opgenomen. Het leek me goed om daar misschien toch nu alvast wat verduidelijking over te geven, met name ook over de uitputting ervan. Want ik kan me voorstellen dat dat best wat vragen oproept, zo'n grote post. Het feit dat die post is opgenomen buiten de programma's, geeft ook aan dat wij als college die post niet zomaar in kunnen zetten. Voor een beetje rente of zo, maar in basis niet voor andere zaken, omdat dit in dit programma zit. Het idee wat wij hierbij hebben, is dat we waarschijnlijk de komende ... In ieder geval het komende jaar veelal zullen zien dat we op tal van beleidsterreinen uit de kosten zullen lopen, vanwege een stuk marktontwikkeling. Dat wij u daar middels de Tussenrapportages over zullen informeren. Maar dat we dat dan wel kunnen dekken uit deze post die is opgenomen, zodat we die in die Tussenrapportages aan u voor zullen leggen en daarbij ook het voorstel zullen doen om budget dan over te hevelen, daar waar het nodig is. Het college kan deze op deze manier niet inzetten voor andere beleidsideeën of beleidswijzigingen of investeringen. Mochten we daar aanleiding voor zien en het toch willen, dan zullen we altijd terug moeten komen naar uw raad om u daar een voorstel voor te doen en ook te vragen om de budgetten daarvoor beschikbaar te stellen. Nogmaals, het leek me goed om u dat ... Even toch hier uiteen te zetten, want ik kan me heel goed voorstellen dat het de nodige vragen oproept. Wellicht zijn er nog wel veel meer vragen, naast de vragen die al beantwoord zijn, maar dan horen we ook dat graag. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Wie van de commissie, behalve mijnheer Borst, heeft er vragen? Mijnheer Kardol, hoeveel?

De heer Kardol: Twee.

De voorzitter: Mijnheer Westbroek? Eén. Mijnheer Mijnders? Vijf. Mijnheer Ros?

De heer Ros: Ik heb er zes.

De voorzitter: Mijnheer Kloos?

De heer Kloos: Twee.

De voorzitter: Mijnheer Borst, u heeft het woord.

De heer Borst: Ik heb nog een keer extra gecheckt, voorzitter, de vraag hoort echt bij dit agendapunt. Dat is mooi. Ik wil ...

De voorzitter: Veel andere agendapunten zijn er ook niet over.

De heer Borst: Zijn er niet meer. Het moest deze zijn. Daarom was ik ook wel echt zeker van mijn zaak. Dat moet goedkomen. Dank in ieder geval dat de schriftelijke vragen zo ontzettend snel zijn beantwoord. Die hebben wij maandagochtend ingediend en die zijn inmiddels al naar tevredenheid beantwoord. Dat is heel erg fijn. Fijn ook dat de wethouder nu alvast aan de voorkant een toelichting heeft gegeven over die stelposten. Mijn enige vraag gaat ook eigenlijk over die stelposten. Dat is vooral een controlevraag of dat we het nu goed hebben begrepen. Wat gebeurt er met het overschot van die gereserveerde gelden als de stijging van die prijzen lager blijkt dan dat gereserveerde bedrag? Stroomt het dan terug of ... Wat gebeurt er dan?

De voorzitter: Wethouder Van der Duijn Schouten.

De heer Van der Duijn Schouten: Dank u wel, voorzitter. Stel dat we die post helemaal niet nodig hebben en de rest van de begroting uitgevoerd wordt, zoals we bedacht hebben, betekent dat het resultaat eind volgend jaar drie miljoen positiever zal uitvallen als dat we nu becijferd hebben.

De voorzitter: Ik zie dat dat een helder antwoord is. Mijnheer Westbroek.

De heer Westbroek: Dank u wel, voorzitter. Ik vroeg mij af of we ook nog een gedrukt exemplaar van het Collegeprogramma kunnen verwachten?

De voorzitter: Wethouder Van Os.

De heer Van Os: Dank u wel, voorzitter. Zeker, het Collegeprogramma dat wordt gedrukt. We wilden het in eerste instantie tijdens de Begrotingsraad uitdelen, maar volgens mij wordt het nu gedrukt. Maar wanneer het exact beschikbaar komt, dat vraag ik even aan de ambtelijke ondersteuning, mevrouw Kitselar.

De voorzitter: Mijnheer Kloos.

De heer Kloos: Dank u wel, voorzitter. In de eerste instantie 139, dat vindt u in programma 3, wordt er gesproken over een nieuwe manier van onkruidbestrijding gemeentebreed doorvoeren. Het kost 120.000. Wat is die nieuwe manier van onkruidbestrijding, was onze eerste vraag. Daaraan gekoppeld, komt deze 120.000 boven een potje wat je in het verleden ook al had voor onkruidbestrijding of is dat daarin teruggewenteld? Tweede vraag was, puntje 68. Dat vindt u bij economische zaken. Stimulering BIZ. Wat kunnen we met die 25.000 euro extra betekenen voor deze mensen? Daar zijn we wel benieuwd naar. Dank u wel.

De voorzitter: Wethouder Van der Duijn Schouten.

De heer Van der Duijn Schouten: Dank u wel, voorzitter. De eerste vraag gaat over het onkruid. Die heeft ook een klein financieel aspect in zich. Maar ik vermoed dat wethouder Meij daar wel uitkomt. Die speel ik dan graag door. De tweede vraag zal wethouder Van Os beantwoorden.

De voorzitter: Wethouder Meij.

De heer Meij: Dank je wel, voorzitter. Ik zal uw geheugen even oprispen, mijnheer Kloos, want er is al een keer een RIB over geweest. In de zomer van '21, het was toen heel groeizaam weer, heel veel zon, ook heel veel regen, toen inderdaad ook heel veel klachten van de inwoners over onkruid. Hoog onkruid. De raad heeft daarop geacteerd, denk ik in september, oktober van, wethouder, wat gaat u daaraan doen? Toen heb ik een plan van aanpak toegezegd in '21. Het plan van aanpak is in een RIB gecommuniceerd, dacht ik, begin '22. Wat houdt dat plan van aanpak in? Want dat is uw vraag. We gaan al in januari, februari de voedingsbodem van onkruid wegbranden, waardoor het onkruid in de piekmaanden mei, juni, juli, augustus minder kans heeft. Dat begint al in de winter. Dat gebeurt door een aparte ploeg. Het was toen nog een pilot, met name in Drievliet en Bolnes, want dat ligt heel erg op veen en daar groeit het heel welig. Die ploeg moeten we inhuren, bij de aannemer. Die wordt apart ingezet voor het onkruid bestrijden. In de winter met dat wegbranden, maar in de zomer is dat een ploeg die ad hoc elke dag beschikbaar is om overal, zeker ook op klachten van inwoners, maar ook als ze het zelf zien, het onkruid wat dan toch nog gegroeid is weg te halen. Dan uw vraag over de kosten. Dat kost 120.000 inderdaad. Dat is een ophoging van het bestaand bedrag. Daar betalen we deze pilot

van, die we nu structureel maken voor alle wijken. Het is structureel, want dat gaan we elk jaar zo doen. Dat was het, voorzitter.

De voorzitter: Wethouder Van Os.

De heer Van Os: Dank u wel, voorzitter. Het stimuleren van de BIZ inderdaad. BIZ staat voor Bedrijfsinvesteringszone. We hebben daarvan drie BIZ'en in Ridderkerk, zoals we dat noemen. De eerste was BIZ Dillenburgplein. Tweede was BIZ Winkelhart Centrum, hier in het centrum. De derde is BIZ Cornelisland. Een BIZ wordt afgesloten voor een periode van vijf jaar. Voorafgaand aan het aangaan van een BIZ, moeten de bedrijven daar gaan stemmen of ze wel of niet tot een BIZ toe willen treden. Het Dillenburgplein is onlangs verlengd. Daar hebben ze voor gestemd. In december kan de raad twee voorstellen verwachten voor het jaar daarop januari, voor Cornelisland en voor Winkelhart Centrum, waar we wederom met een BIZ-plan de raad willen verzoeken om de BIZ-regeling op te tuigen voor de komende vijf jaar. Daarna kunnen de deelnemers in dat gebied gaan stemmen of ze daadwerkelijk weer toe willen treden tot een BIZ voor vijf jaar. Een BIZ is een enorm gewaardeerde gesprekspartner voor de gemeente. Het is makkelijker om met een BIZ te praten dan bijvoorbeeld met drie winkeliersverenigingen, zoals we dat in het verleden kenden in het centrum, waarbij er op 5 december ook nog eens drie Sinterklazen liepen door het centrum. Dat willen we niet meer. We waarderen een BIZ enorm. Om onze waardering te blijken, stellen wij de raad voor per object honderd euro in dat BIZ-fonds te stoppen, zodat ze gewoon extra middelen hebben om dingen te ontplooiën. Of het evenementen hier zijn in het winkelcentrum of het is beveiliging op Cornelisland, dat is uiteindelijk aan de BIZ waar ze het voor in gaan zetten. Maar wij stellen de raad voor om dat honderd euro per object te laten zijn. Dat komt toevallig op 25.000 euro uit. Dank u wel.

De voorzitter: Ook dat blijkt helder beantwoord. Dan is mijnheer Kardol aan de beurt.

De heer Kardol: Dank u, voorzitter. Allereerst bedankt voor het beantwoorden van de vragen die wij hadden gesteld, schriftelijk. Geldt voor beide agendapunten. Ik heb nog twee vragen. De een gaat erover dat in het Collegeprogramma staat dat we bij nieuwbouw maximaal inzetten op 30 procent sociale woningbouw. Nu is er 1 oktober in Rijnmond een nieuwsbericht verschenen dat, ik citeer maar even: "Met 24,4 procent voldoen Ridderkerk niet aan de norm van minister De Jonge. Die wil dat in elke gemeente minstens 30 procent van de woningvoorraad uit sociale huurwoningen bestaat." Volgens mij slaan ze de plank mis, maar wellicht dat dat ook hier bevestigd kan worden. De andere vraag gaat over het ravijnjaar 2026. Dat komt verschillende keren tot ons in de stukken. In hoeverre is er al bij de provincie Zuid-Holland aangedrongen om stevig stelling te nemen richting het Rijk? Welke stappen zijn er wellicht nog meer op dat vlak te zetten? Dat waren mijn vragen.

De voorzitter: Wethouder Van der Duijn Schouten.

De heer Van der Duijn Schouten: Dank u wel, voorzitter. Het wil dat die eerste ook in mijn portefeuille valt, dat komt dan goed uit. Wij hebben het bericht bij Rijnmond ook gezien van 24,4 of 24,6. De actualiteit is dat onze sociale woningvoorraad op ruim 46 procent zit. Er is rond de zomervakantie door Rijnmond een enquête uitgezet om informatie op te halen. Ik heb vanmiddag nog even gekeken naar welke informatie wij hun daarvoor verstrekt hebben. Dar komt toch echt die 46 procent uit. Het is voor mij ook enigszins onduidelijk waar Rijnmond deze informatie op baseert, maar die is feitelijk onjuist. Het ravijnjaar '26, of daar bij de provincie op aangedrongen wordt? Wij hebben afgelopen keer gezien, dit speelt al langer, dat ook met name bij het VNG wordt hier nadrukkelijk bij het Rijk op aangedrongen om hierop actie te ondernemen. Provincie is zich ook van die problematiek bewust. Daar wordt continu naar het Rijk aangegeven dat dat wat ze nu doen

feitelijk niet kan. Tegelijkertijd willen we ook nu niet beleid gaan afschalen voor iets wat misschien over drie, vier jaar op ons afkomt. Ik zou willen zeggen dat degenen die ook vanuit deze raad een landelijke vertegenwoordiging hebben ook vooral via hun politieke lijnen erop moeten duiden dat hier een onmogelijkheid wordt gecreëerd die wel opgelost moet worden. Het Rijk is zich er, denk ik, ook wel van bewust dat in de septembercirculaire heeft u kunnen zien dat er al wat gerepareerd wordt, maar nog lang niet dat wat nodig is. Daar wordt aan alle kanten nu druk op gezet. Ik wil u ertoe oproepen daar waar u de mogelijkheden heeft dat ook met ons te doen.

De voorzitter: Mijnheer Kardol.

De heer Kardol: Bedankt voor de beantwoording. Die laatste oproep is helder en verdient, wat mij betreft, ook inderdaad navolging.

De voorzitter: Mijnheer Mijnders, u mag uw eerste drie vragen stellen.

De heer Mijnders: Dank u wel, voorzitter. Vijf vragen in totaal over het Collegeprogramma. In de eerste plaats, als het gaat om de website en de app. Er wordt flink in geïnvesteerd. Is de bedoeling ook om het meer toegankelijker te krijgen, op het te updaten. Op dat punt missen we als CDA ook de ontwikkelingen, waar het college als het goed is mee bezig is, rondom het wijkdashboard. Zou de wethouder daar kunnen toelichten waarom dat niet genoemd staat in het Collegeprogramma? De tweede vraag gaat over het investeren in extra veilige en verlichte zebrapaden. Dat gaat dan om puntje, moet ik even scrollen hoor waar dat ook alweer zat, 46. Daarin wordt geen bedrag genoemd op extra investeren. We hebben het natuurlijk vorig jaar wel gehad over de Prikker op de Kaart met twintig locaties. Ook wel dat we extra willen investeren in veiligheid. Maar toch missen we op dit punt dat er structureel extra geïnvesteerd wordt in die oversteekplaatsen. Kan de wethouder toelichten waarom daar geen bedrag genoemd staat? De derde en voorlopig even laatste vraag, voorzitter, er wordt gesproken over een dubbel fietspad op de Populierenlaan. We vroegen ons af of dit ook inhoudt dat die doorgetrokken wordt over het viaduct heen richting Nieuw Reijerwaard? We hebben er eerder al eens een RIB over gehad. Alleen dat stukje dat hij ook doorgetrokken wordt, het dubbele fietspad, over het viaduct, misten we. We vroegen ons af of dat ook de bedoeling was. Dat waren de eerste drie vragen, voorzitter.

De voorzitter: Wethouder Van Os. Dan zien we hoever u komt.

De heer Van Os: Met de eerste vraag hoop ik ver te komen, voorzitter. Die andere twee vragen zullen ongetwijfeld door mijn collega's beantwoord gaan worden. Met betrekking tot de website, klopt wat er in het Collegeprogramma staat dat we daar extra op willen investeren. Er zal ook een aanbesteding plaatsvinden waaruit hopelijk ook een websitebouwer komt met, zoals ze dat noemen, een open back-end. Dat je niet afhankelijk bent van een systeem van een leverancier, maar dat je zelf ook gewoon de vrijheid hebt als gemeente om die website te optimaliseren en ook zelf functies toe te voegen. Dat geeft misschien ook gelijk antwoord op de vraag van de heer Mijnders, bijvoorbeeld een functie is voor veel meer informatie over de wijk op die website te plaatsen. Dat zal op die plek terugkomen. Daarnaast, staat ook in het Collegeprogramma, wordt er gewerkt aan een UITagenda, waar ook weer activiteiten in de wijk uiteraard een plek zullen krijgen. Er zullen meerdere locaties zijn waar informatie over de wijk te halen is. Waarom staat dat dan niet in het Collegeprogramma? Er staan 252 concrete punten in het Collegeprogramma. We konden niet alles opnemen, want dan wordt het gedrukte exemplaar, waar u zo op zit te wachten, nog dikker. Dat staat gewoon niet opgenomen, maar dat heeft zeker onze aandacht. Dank u wel.

De voorzitter: Wethouder Meij, kunt u de overige twee vragen beantwoorden?

De heer Meij: Ja, voorzitter. Het is altijd fijn dat er een duale fractie is. Ik word altijd verrast door de vragen. Dank, mijnheer Mijnders. Andere vragen worden ingestoken en hier word ik ... Nee, goed. Waarom geen structureel bedrag voor verlichte oversteekplaatsen, de VOP's? Er staan echt ... Ik geloof, twee miljoen aan subsidie hebben we binnengekregen voor verkeersveiligheidsmaatregelen. Daar gaan wij heel veel voor doen. Voor die kokers hebben we apart geld moeten aanvragen, want dat loopt weer via de MRDH. Dat hebben we op die manier, ik geloof, vijf ton voor aangevraagd. Die zwart-gele kokers en die verlichting, dat zit eigenlijk in dat bedrag. Verlicht wordt het bijna straks overal. Als u, denk ik, over verlichting praat, praat u over die lichtjes die we allemaal zo mooi vinden op de Burgemeester de Zeeuwstraat. Ik weet niet of dat helemaal klopt, maar ... Die verlichting gaan we straks bijna overal doen waar dat noodzakelijk is. Zeker op 50-kilometerwegen. Maar er is echt fors geld beschikbaar sinds de Uitvoeringsagenda Verkeersveiligheid. Als we misschien over twee of drie jaar al zoveel gedaan hebben op het gebied van verkeersveiligheid en er zijn nog een paar VOP's noodzakelijk, dan komen we echt wel naar de raad. Want dat zijn echt ook zaken die het college aan het hart gaat. Wij hebben van de week, dacht ik, of vorige week, van Leefbaar vragen gehad over de Jan Luykenstraat. Snap ik ook. Over twee jaar wordt dat gereconstrueerd. Maar we vinden toch, in het kader van verkeersveiligheid, dat je eigenlijk niet langer kan wachten, zeker omdat je in dit geval met de bewoners al vanaf 2019 in gesprek bent. Door corona is het eigenlijk al twee jaar uitgesteld. Ik denk dat we vaart gaan maken ... Ik denk? We gaan vaart maken, ook zeker met die VOP's en die verlichting daarvan. Uw vraag over het dubbele fietspad op de Populierenlaan, of die ook doorgetrokken wordt over dat viaduct. Daar laten we, volgens mij staat dat wel in het Collegeprogramma ... Daar hebben we een Quickscan-bedrag voor opgenomen, dat we snel weten of dat technisch mogelijk. Want dat viaduct kun je niet uitbreiden. Je zult waarschijnlijk ook de weg wat moeten verleggen. Meer, zeg maar even, naar rechts, vanuit Ridderkerk gezien waardoor je aan de linkerkant iets meer ruimte overhoudt voor het tweerichtingenfietspad. Want het is natuurlijk toch een beetje vreemd dat we een heel duur tweezijdig fietspad hebben aangelegd op de Verbindingsweg, maar dat ons fietspad daar dan niet goed op aansluit. Dat je toch nog moet oversteken. Dat gebeurt lang niet altijd op een veilige manier. Ik hoop dat die Quickscan inderdaad echt laat zien dat het kan. Dan zal het ook een forse investering zijn, want je moet het viaduct niet breder maken, maar je moet wel de weg aanpassen. Maar dan komen we naar de raad toe met een voorstel om dat dan beter te organiseren. Dat was het, voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Mijnders, welke verrassing brengt uw overige twee vragen?

De heer Mijnders: Voorzitter, die zijn niet voor mijn eigen wethouder. Dat komt helemaal goed. Dank voor de heldere beantwoording op alle drie de vragen. Ik had nog twee verduidelijkingsvragen. Eén, het is een term wat vaak voorkomt, het Ondernemersfonds. Daar gaan we in investeren. Maar zou de wethouder kunnen uitleggen wat wij precies bedoelen met het Ondernemersfonds en wat precies het doel daarvan is? De laatste vraag die ik heb, er wordt in het Collegeprogramma veel gesproken over, we gaan weer bepaalde bouwprojecten oppakken om in ieder geval te kijken of er gebouwd kan worden. Wijk Oost wordt genoemd, Sportpark Bolnes, de visie van de 29 gronden die nog in bezit zijn, of de mogelijkheden waar we kunnen bouwen, wordt genoemd. Ik kan me herinneren, ik heb gezocht maar niet kunnen vinden, dat we vorig jaar nog een RIB hebben gehad van wethouder Oosterwijk, dat bijvoorbeeld Oost en Sportpark Bolnes een tijdje stilliggen, omdat we de capaciteit niet hebben. Ik vroeg mij af, hebben we nu de capaciteit dan wel om al deze projecten op te pakken, de ambtelijke capaciteit? De vraag die eraan vasthangt, we hebben ook een raadsinformatie gehad over een mogelijke startnotitie voor de Boomgaard. Waarom wordt ervoor gekozen om dat nu als een van de eerste punten op te pakken, terwijl we hebben wijk Oost, Sportpark Bolnes en nog 29

andere locaties. Wat is de gedachte erachter om dat nu ... Juist dat naar voren te halen, terwijl we heel veel andere locaties nog hebben? Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Wethouder Van der Duijn Schouten, beantwoordt u ze allebei?

De heer Van der Duijn Schouten: Was ik niet van plan. Ik denk dat wethouder Van Os een antwoord gaat geven op het Ondernemingsfonds. Als ik toch al aan het woord ben, zal ik die over de woningbouw pakken. Die capaciteit. Nee, er is op dit moment geen capaciteit om alles wat wij in onze planvoorraad hebben uit te voeren te doen. Dat ontbreekt. Nog even los van of er dan ook voldoende bouwmaterialen en bouwvallers en alles zijn. Dat betekent dat wij op dit moment dat prioriteren. Dan kom ik gelijk ook een beetje bij uw vraag over de raadsinformatiebrief die u heeft gehad. Het is voor dit college belangrijk dat er op korte termijn een substantieel aantal woningen bijkomen. Dat betekent dat we in onze prioritering ook vooral kijken naar aantallen. Dat betekent dat een projectje van 3, 4 of 5 woningen daarmee lager op die lijst zal komen als een project waar wij 50 of 100 of 75 of dat soort aantallen woningen kwijt kunnen. Dat maakt dat die Boomgaard op dit moment voor ons een punt is om eens naar te kijken, zoals we u conform RIB hebben geïnformeerd. Omdat als we daar een kant op bewegen, het natuurlijk over meer dan twee of drie huizen zal gaan. Dat is de reden dat die nu ook een plekje moet gaan krijgen op die prioriteitenlijst, maar die op dit moment nog niet heeft, omdat we daar uiteraard, zoals al aangegeven, ook graag eerst met u het gesprek over willen voeren. Dan zal wethouder Van Os, denk ik, iets zeggen over het Ondernemingsfonds.

De voorzitter: Wethouder Van Os.

De heer Van Os: Dank u wel, voorzitter. Dat zal ik zeker doen. De heer Mijnders van het CDA gaf aan dat het Ondernemingsfonds vaak genoemd werd. Hij komt een keer terug bij punt 70, dat we daar onderzoek naar gaan doen. Maar dat is misschien wel goed, want ik heb net iets aangegeven over de bedrijfsinvesteringszone. Ondernemingsfonds is eigenlijk meer de kant van de verplichting vanuit de gemeente dat bedrijven samen moeten gaan werken. Dat ze daar een financiële bijdrage toe doen. Waar de bedrijfsinvesteringszone nog tot besluit van de deelnemende bedrijven in zo'n zone behelst, is dat bij het Ondernemingsfonds anders. Daar is er gewoon een opslag op het OZB-tarief voor niet-woningen, Ridderkerk-breed. Dat kan een X-percentage zijn. Dat levert per object een X-bedrag op. Dat mogen de ondernemers in zogenoemde trekkersgebieden inzetten voor allerlei activiteiten wat ten goede komt aan het ondernemingsklimaat. Ik noem maar wat, Donkersloot, een groot bedrijventerrein, dat zou je als een trekkersgebied kunnen zien of misschien wel drie trekkersgebieden. Die bedrijven die in zo'n trekkersgebied zitten, maken aanspraak op hetgeen wat zij al betaald hebben aan de gemeente middels die OZB-opslag en kunnen dat geld claimen bij de gemeente om in te zetten voor, wat ik zeg, ondernemingsactiviteiten. Alleen dat is wel een verplichting die je Ridderkerk-breed op gaat leggen. Dat gebeurt in steeds meer gemeenten, waaronder Hendrik-Ido-Ambacht vanaf 2023. Mocht het inderdaad zo zijn dat bedrijfsinvesteringszones die aflopen en niet voor verlenging in aanmerking komen of niet verlengd worden door de bedrijven en wij wel waarde hechten aan die samenwerking op bedrijventerreinen en de winkelcentra, dat we daarom gaan kijken of zo'n Ondernemingsfonds dan een alternatief kan zijn. Maar daar gaan we eerst onderzoek naar doen.

De voorzitter: Mijnheer Mijnders, is de beantwoording zo voldoende?

De heer Mijnders: Ja, perfect, voorzitter, dank u wel.

De voorzitter: Dan gaan we naar mijnheer Ros, Partij van de Arbeid/GroenLinks.

De heer Ros: Dank u wel, voorzitter. Zal ik de eerste drie vragen stellen, voorzitter?

De voorzitter: Uitstekend.

De heer Ros: Er staat in het Collegeprogramma, vooral doelend op de ontwikkelingen rond het centrum, dat het college streeft naar maximaal zes bouwlagen. Volgens mij gaat dat voornamelijk over de Koninginneweg. Dan vraag je, waarom? Beperk je jezelf daar niet enorm mee? Geldt dit dan alleen voor het gedeelte Koninginneweg of daar rond omheen? Bladzijde 25, veilige schoolroutes. Wordt bij die veilige schoolroutes de kruising Jorisstraat-Molensteeg ook voor aangepakt deze periode? Een vraag over OV. HOV om precies te zijn. Is de inzet en verwachtingen nog steeds twee HOV-lijnen? Die richting Zuidplein en Kralingse Zoom? Of denkt het college na, met de huidige ontwikkelingen, dat het op de tocht zou kunnen komen te staan? Naar aanleiding van de bijeenkomst van gister eigenlijk een vraagje. Streeft het college naar een HOV-halte bij Bolnes?

De voorzitter: Wethouder Van der Duijn Schouten, waarschijnlijk u de eerste vraag.

De heer Van der Duijn Schouten: Dat denk ik ook, voorzitter, de bouwlagen. Wij hebben inderdaad in ons Collegeprogramma aangegeven dat we op sommige plaatsen maximaal zes hoog willen toestaan. Dat is ook volgens mij de Koninginneweg gewoon als voorbeeld bij genoemd. Waarom? Omdat we denken dat het aflopend van het centrum richting RVVH best hier wat hoger kan beginnen in het ruimtelijk beeld. Tegelijkertijd zien we wel dat het ook vragen oproept, want we zijn elders in de gemeente natuurlijk in het verleden al hoger gegaan dan zes. Dat maakt dat wij nu ook een visie op hoogte neer willen leggen, zodat er ook gewoon duidelijkheid komt waar we welke hoogtes in willen gaan. Dan zijn daar in het Collegeprogramma een aantal richtingen al gegeven. Die zullen daarin uiteraard weer terugkomen. Maar ook op andere gebieden merken we wel dat er behoefte is om daar beleid op te hebben van, wat willen we wel, wat willen we niet? Daar wordt nog aan gewerkt, de komende maanden. Ik denk dat de andere twee vragen allebei heel graag door collega Meij beantwoord worden.

De voorzitter: Wethouder Meij.

De heer Meij: Dank voor het woord. Volgens mij waren het drie vragen, maar ... De veilig naar school-route. Dan noemde u met name de Sint Jorisstraat. Daar hebben we het vaak, denk ik, ook wel in de raad over gehad. Want in ieder geval op stapel staat, is cameratoezicht om niet-bestemmingsverkeer qua vrachtverkeer daar tegen te houden. Die te beboeten. We gaan ervan uit dat die dat na een of twee boetes dat ook niet meer gaan doen, gezien de boetehoogte. We gaan ook kijken, u weet hoe gevoelig dat ligt ... Het blijft uiteraard een tweerichtingenstraat. Maar we gaan wel kijken naar het wegdek. Ook daar kan je natuurlijk optisch dingen anders doen, waardoor je het voor het oog smaller maakt. Dat is een mogelijkheid waardoor ook automobilisten daar toch iets rustiger gaan rijden. Aan de kant van de Verlengde Kerkweg is al eens nagedacht, het begint al vrij breed, om daar bijvoorbeeld in het midden, bij het VOP zou je zeggen, een voetgangsoversteekplaats zou je zeggen van, daar doe je een middengeleider. Daar denken we eraan om dat middenstuk, waar die auto's links en rechts, de een erop en de ander eruit aan die Sint Jorisstraat, om daar een stukje groen aan te leggen. Waardoor je ook denkt, ik kom in een smalle weg terecht. Op die manier haal je wel die twee richtingen in beeld. Maar tegelijkertijd zorg je wel dat die automobilist denkt, ik moet hier toch even iets van het gas af, want het blijft daar inderdaad een lastig punt. Als je met de fiets oversteekt, ook door die hobbel, je weet nooit hoe hard ze daar rijden en of je ... Je denkt over te kunnen steken en nou goed ... Dan uw vraag over de HOV. Er is nog steeds sprake van twee HOV-lijnen, Kralingse Zoom, Zuidplein. U heeft ook gelezen, we hebben toch een aantal gelden moeten doorschuiven naar '23. Je kunt eigenlijk wel zeggen

dat we wel ongeveer zo'n klein half jaar vertraging hebben. Dat heeft allemaal te maken toch om dat goed te kunnen afstemmen. Dat was ook een vraag, dacht ik, nu. Maar eind van dit jaar willen we ook een stand van zaken-RIB maken, waarin we alle laatste details, maar ook de laatste grote ontwikkelingen op dat HOV-gebied met u zullen delen. Het is wel nog steeds iets later dan. De einddatum blijft wel intact, '24, '25, '26. Dat heeft ook te maken met die subsidies. Maar ze gaan er komen. Dan uw vraag over een halte bij Bolnes. Wij hebben gisteren een avond gehad met de commissie, waarin de commissie voorstellen kan doen, althans aan het college mee te geven. Die HOV-halte bij Bolnes heb ik in die twee groepen die er waren hier en daar ruimschoots gehoord. Ik kan ook niet nu al zeggen, dat komt erin, want dat rapport moet gemaakt worden. We hebben ook gisteren gezegd, dat wordt geen Q4, maar dat wordt Q1 '23. Ik zou me daar wel sterk in maken. Maar goed, je hebt natuurlijk wel met het RET te maken en ook met Qbuzz, die natuurlijk daar eigenlijk op die Rotterdamse weg richting de Brienoord gaat. Die moet ook voldoende potentie zien om daar die lijn aan te passen. Je hebt daardoor weer de provincie nodig. Maar dat geldt voor al die dingen die gisteren genoemd zijn. Ook zo'n tweede waterbushalte, daar heb je weer ook de provincie voor nodig en Blue Amigo, die eigenlijk nu geen mensen heeft om zijn dienstregeling helemaal volledig te doen. Maar dat zijn allemaal punten die mij aan het hart gaan, want dat levert autoluwte op. Al die mensen die in de bus zitten, houden we van de weg af. Het zou wel mijn insteek zijn. Maar of het allemaal lukt, dat gaan we in maart zien. Dank u wel.

De voorzitter: Mijnheer Ros, uw overige drie vragen.

De heer Ros: Dank voor de uitgebreide beantwoording. Heel helder. Een vierde vraag was, bij de heroverweging van de plannen van het Oosterpark, heeft dit gevolgen voor de nieuwe accommodatie en velden van de Rowdies, of blijven deze zeker? Een wat technische vraag. Bij hoofdstuk 1, nummer 9, daar staat dat er binnen 2 dagen een reactie komt op een vraag van een inwoner. Maar wat is die termijn dan nu, als u streeft naar 2 dagen? Bij de begrotingswijziging, nummer 184, waarom wordt de kwijschelding rioolheffing en afvalstoffenheffing niet meer als onderdeel van de kostprijs opgenomen? Kan dit gevolgen hebben voor de inwoners? Dank u wel.

De voorzitter: Mijnheer Meij, neemt u de eerste vraag voor uw rekening, over het Oosterpark? Wethouder Van Os.

De heer Van Os: Dank u wel, voorzitter. Inderdaad in het Collegeprogramma staat opgenomen dat we de ontwikkelingen in het Oosterpark heroverwegen. Dat is ook al aangegeven en dat heeft ook al in de pers gestaan, dat dat onder andere de accommodatie van de Rowdies betreft. Wat het college betreft krijgt Rowdies de uitbreiding waar de raad mee heeft ingestemd. Alleen is de locatie Oosterpark, wat ons betreft, niet meer vanzelfsprekend. Kijken we, uiteraard samen met de Rowdies, naar andere mogelijkheden binnen Ridderkerk, waar we al eens eerder onderzoek naar hebben gedaan, maar onder andere door provinciaal beleid en dergelijke niet verder zijn gekomen, zien we daar nu toch kansen toe. Daar zoeken we naar andere pekken, zodat andere ontwikkelingen in het Oosterpark door kunnen gaan dan wel behouden kunnen blijven. Zal ik gelijk ook het antwoord geven op de vraag met betrekking tot de 48-uurs respons en wat dan nu de tijd is? Kijk, het ligt er natuurlijk aan op wat voor manier je contact zoekt met de gemeente. Als je de app gebruikt of je gebruikt de website, dan krijg je een automatisch antwoord binnen een paar seconden. Bel je met een medewerker en je vraagt om een terugbelverzoek, dan mag je hopen dat die binnen twee dagen terugbelt. Eigenlijk zijn dat de werkwijzen in de processen die we willen verbeteren, dat in ieder klantcontact met de gemeente in ieder geval een eerste reactie komt binnen die twee dagen. Laten we dat dan in ieder geval op

twee werkdagen houden. Dat er iemand op vrijdagmiddag een melding doet en op zondag antwoord verwacht, dat zit er dan niet in. Maar binnen twee werkdagen moet er een antwoord komen.

De voorzitter: Wethouder Van der Duijn Schouten, de laatste vraag.

De heer Van der Duijn Schouten: De vraag van de heer Ros was over het element van de kwijtschelding, uit de kostprijs halen, of inwoners daarvan wat gaan merken. Ja, dat mag ik wel hopen, want dat was een beetje de bedoeling. U heeft volgens mij gisteren van de griffier een nieuw overzicht gekregen met de woonlasten als aanpassing op het overzicht wat bij de begroting zat. Dat is juist om dit effect kenbaar te maken, want door de kwijtschelding uit de kostprijs te halen, gaat de kostprijs naar beneden en is ook de doorbelasting naar onze inwoners iets wat lager, omdat we per saldo minder kosten maken. Dan gaan overigens de inwoners die kwijtschelding krijgen niets van merken, want die kwijtschelding blijft gewoon mogelijk. Alleen dat betekent dat de gemeente op dat moment iets minder inkomsten heeft en een stukje zelf moet financieren. U gaat daar allemaal iets van merken, maar wel op een goede en positieve manier, namelijk dat u iets minder afvalstoffen- en rioolheffing gaat betalen.

De voorzitter: Mijnheer Ros, is de beantwoording voldoende?

De heer Ros: Ja, dank u wel. Helder.

De voorzitter: Dat brengt ons aan het eind van dit agendapunt. De inzet is al ...

Mevrouw Van Vliet: Voorzitter, ik heb, net als u begon en mijnheer Borst, een foutje gemaakt. Want toen u zei, we gaan dit agendapunt doen, begon u met de 1^e Programmabegroting. Ik realiseerde me niet dat je ook gelijk moest aangeven als je vragen had voor het Collegeprogramma. Ik zou eigenlijk nog wat vragen willen stellen. Ik had ook de meeste vragen. Ik zou toch achteraan gekomen zijn.

De voorzitter: U bent net nog op tijd. Misschien wilt u dan eerst nog vertellen hoeveel vragen u heeft.

Mevrouw Van Vliet: Een stuk of zeventien. Maar hele kleine hoor.

De voorzitter: Dat is ...

Mevrouw Van Vliet: Ik heb het over pagina, van de digitale versie, 6.

De voorzitter: Mevrouw Van Vliet, nog even als aanvulling. Er zijn eigenlijk nu twee sprekers van de fractie. Ik zal dat voor deze keer toestaan, maar dat is echt de eenmalige uitzondering.

Mevrouw Van Vliet: Ik begrijp het. Dank u wel.

De voorzitter: Misschien kunt u uw vragen een beetje bossen. Misschien wat meer dan drie soms.

Mevrouw Van Vliet: Ik probeer het kort te doen. Graag. Ja hoor. Pagina 6, zeg ik dat goed? In ieder geval hoofdstuk 1, bij punt 10 van, wat gaan we ervoor doen? Bij punt 10 staat, in 2023 starten we een project in de organisatie gericht op helder schrijven. Nou weet ik dat in 2017 en 2018 ook al dit soort projecten zijn gestart. Mijn vraag is, waarom start u nu weer zo'n project? Want volgens mij zijn er al heel veel ambtenaren naar die cursus geweest. Dan een tweede vraag is in hoofdstuk 4, denk ik dat dat is. Ga ik even naar voren. Nee, hoofdstuk 5. Dat gaat over onderwijs. Ik kan daar eigenlijk in die voorstellen niks vinden over het project van

Lezen Oké! Mijn vraag is, doen jullie daar nog wat mee? Ik kom eigenlijk ook niks tegen over kinderen van allochtone afkomst, om die te stimuleren om eerder naar kinderopvang te gaan en zo al in een vroeg stadium taalachterstanden te voorkomen. Mijn vraag is, waarom kom ik daar niks van tegen? Dan het volgende hoofdstuk. Dat is eigenlijk alleen een opmerking, maar ook tegelijkertijd een beetje een vraag, want dat kom ik bij verschillende dingen tegen. Dan staat er in de linkerkolom van het coalitieakkoord een zin. Die wordt exact herhaald van, wat gaan we daarvoor doen? Een voorbeeld, waar nodig en mogelijk ondersteunen we de lokale media om hun onafhankelijke journalistieke werk goed te kunnen uitvoeren. Exact diezelfde zin staat ook bij waar nodig. Dat kom ik in dat document wel op meerdere plekken tegen. Ik vind dat niet echt een verduidelijking van, wat gaan we echt doen? Want het is gewoon twee keer hetzelfde zeggen en het is niet altijd dat je echt een actie doet. Ander voorbeeld was over dementievriendelijke gemeente. We willen een dementievriendelijke gemeente zijn. Maar dat is toch geen actie van, wat ga je ervoor doen? Dat waren drie vragen. Dan misschien voor nu even mijn laatste vraag over het volgende hoofdstuk. Dat betreft de punten 120 en 121. Daar worden ook 2 bedragen genoemd. Gaat over de recreatiegebieden van de pumptrackbaan en sportvoorzieningen en een nieuw verbindend recreatief pad. Er wordt in de tekst 2 bedragen genoemd. 270.000 euro en 130.000 euro. Waarom staan die in de tekst en niet in die kolom van kosten? Heeft dat daar niks mee te maken? Zal ik het even hierbij laten voor nu?

De voorzitter: Dat is uitstekend. Dan gaan we eens even kijken wie begint met de eerste vraag? Wethouder Van Os.

De heer Van Os: Dank u wel, voorzitter. Helder schrijven. Waarom ga je daar weer een project starten? Iedere organisatie en ook een ambtelijke organisatie hebben natuurlijk instroom en uitstroom. Dan is het ook gewoon goed om nieuwe medewerkers kennis te laten maken met het helder schrijven inderdaad. Niet alleen voor de nieuwe medewerkers, maar soms ook gewoon even een opfriscursus voor bestaande medewerkers. Daarnaast pak ik gelijk ook even de opmerking op dat er inderdaad exact de zinnen staan in zowel de uitwerking van het Collegeprogramma wat in het coalitieakkoord staat. Kan ik natuurlijk heel flauw zeggen dat de coalitie blijkbaar heel SMART was in het definiëren van sommige punten in het coalitieakkoord, maar dat is wel gewoon hetgeen wat er staat. Mevrouw Van Vliet noemt net twee voorbeelden. Zo gaan we ook aan de slag als college. Het stond al enigszins SMART gedefinieerd in het coalitieakkoord. Daar hoeven we weinig woorden aan toe te voegen. Dank u wel.

De voorzitter: De vraag over onderwijs. Wethouder Stip.

Mevrouw Stip: Dank u wel, voorzitter. Ik heb een aantal punten gehoord wat mijn portefeuille betreft. Die ga ik even langs. Onder andere de vraag over de stichting Lezen Oké! Die zijn ontzettend actief in Ridderkerk. We hebben afgelopen tijd weer voorstellingen gehad van de Kinderboekenweek en ook de voorbereidingsavond daarvan. Die heb ik ook bij mogen wonen. Ontzettend mooi. Die doen heel veel en doen nog steeds heel veel. Wat wethouder Van Os vandaag al zei, we hebben 252 punten opgenomen. We kunnen niet alles gedetailleerd vertellen. Maar ik kan hierbij zeggen dat die ontzettend actief zijn en goed bezig zijn voor onze maatschappij. Daarnaast, wat ook wat gedetailleerder is, is het stukje taalachterstanden bij verschillende doelgroepen. Hierin zijn we niet specifiek op de doelgroepen ingegaan, maar we zetten in op de trajecten voor taalachterstanden te voorkomen. Dat is breed, welke achtergrond dan ook. Het is voor ieder kind belangrijk om dit te voorkomen en op tijd daarmee aan de slag te gaan. Daarnaast de vraag met de bedragen in de tekst opgenomen. Dat is bij meerdere punten zo. Omdat we dan ... Een deel van de financiën zit dan onder de structurele post. Daarmee kan je narekenen welke afschrijvingstermijn het dan heeft. Dat gaat hier om de 270.000 en de 130.000, waar volgens mij naar verwezen wordt. Dan zie je daar in het structurele kolommetje

46.000 en 14.000. Want verschillende trajecten hebben verschillende afschrijvingstermijnen. Vandaar. Volgens mij waren dit de vragen die mijn portefeuille betreft.

De voorzitter: Dan de vragen over de recreatie. Wethouder Van der Duijn Schouten.

De heer Van der Duijn Schouten: Wethouder Stip heeft die al gedeeltelijk beantwoord. Ik wil er nog even op wijzen dat in het voorstel wat voorligt u de investeringsbedragen een-op-een terugziet. Daar is besispunt 3, waar een aantal bedragen voor investeringen worden gevraagd. Punt 5 is die 270 en bullet 6 is die 130.000. Er zit in ons Collegeprogramma de structurele lasten of incidenteel. De investeringen worden daarin bewust niet meegenomen, maar hebben we wel zichtbaar willen maken. Ziet u ze in het voorstel ook een-op-een terugkomen.

De voorzitter: U kunt u vragen vijf tot en met acht stellen.

Mevrouw Van Vliet: Dank u wel, voorzitter. De volgende vragen betreft het sociale domein. Er staat bij, we maken de wijkteams voor onze inwoners makkelijker benaderbaar. Nou zijn we al heel veel jaren aan de gang met wijkteams. Wat is jullie idee daar dan bij? Waarom denken jullie dat het dan nu nog nodig is en hoe wil je dat dan precies aanpakken? 2 regeltjes daaronder staat dat we in willen zetten op hoogwaardig en betaalbaar Wmo en leerlingenvervoer. Mijn vraag is, wat vindt u als college betaalbaar? Dan weer 2 regels daaronder, bij puntjes 157, 158 en 159. Die staan in de kolom waarin staat dat we eenzaamheid willen aanpakken. Als ik nu naar die punten kijk van, wat gaan we daarvoor doen? Vraag ik mij af, welke van die 3 heeft echt betrekking op de aanpak van eenzaamheid onder onze inwoners. Dat waren de volgende 3.

De voorzitter: Stelt u er nog maar 1.

Mevrouw Van Vliet: Dat is ... Die is al beantwoord. Een ander. Die ook. Sorry, ik moet even doorgaan. Dat is in het programma 12, het leefklimaat. Samen met het waterschap Hollandse Delta, Oasis en omliggende gemeenten vragen we aandacht voor de kwaliteit van het drinkwater en oppervlaktewater. Mijn vraag is, hoe dan? Bij punt 207, wij hebben nadrukkelijk aandacht ook voor het voorkomen en verwijderen van vervuiling in en op onze bodem, is ook mijn vraag, hoe dan?

De voorzitter: Wethouder Piena.

De heer Piena: Dank u wel, voorzitter. De benaderbaarheid voor onze inwoners van de wijkteams. De wijkteams zijn natuurlijk best wel goed zichtbaar in deze samenleving, voor de Ridderkerkse samenleving. Maar we merken ook wel dat het soms lastig is voor mensen, zeker als ze richting de schuldenproblematiek gaan, om een bepaalde schaamte te overwinnen. Dan is het ook wel goed om eens naar te kijken hoe we deze mensen het nog iets makkelijker kunnen maken, om die wijkteams te benaderen of op een andere manier. Je zou als een voorbeeld kunnen beschouwen, nu komt de energietoeslag, wat die mensen nodig hebben. Die aanvragen kunnen we misschien de mensen makkelijker maken door een bepaald loket te openen voor ze. Dan wordt het allemaal wat simpeler, laagdrempeliger. Daar is waar we aan denken. Wil niet zeggen dat dat er komt, maar dat ... U vraagt naar waar we aan denken. Dat is dat. Betaalbaar doelgroepenvervoer. U heeft zelf als raad gezegd dat dat van hoge kwaliteit moet zijn. Daar houden we ons aan, ook in de nieuwe aanbesteding. Maar het is natuurlijk niet ongebreideld dat wij geld kunnen uitgeven. We proberen dat zo efficiënt mogelijk in de aanbesteding weg te zetten. Wat is dan betaalbaar? Dat laat ik aan uw raad over. Dat kan ik niet zelf bepalen. Ik kan er wel wat van zeggen, maar daar heeft u, denk ik, zelf niet echt wat aan.

De voorzitter: Beantwoord u ook de vraag over eenzaamheid? Wethouder Stip.

Mevrouw Stip: Dank u wel, voorzitter. Dat is natuurlijk al gelijk het lastige. Eenzaamheid komt op heel veel gebieden voor. Zo ook weer qua onderwerpen. Zo pak ik hem ook even overkoepelend, want we willen extra in gaan zetten op eenzaamheid. Hebben daar ook 25.000 structureel voor opgenomen. Ook inzetten op de breedte. Daar krijg je natuurlijk allerlei doelgroepen in, leeftijdsverschillen, achtergrondverschillen. We gaan daar extra op inzetten, integraal naar kijken en kijken welke organisaties we daar ook bij elkaar voor halen. Er gebeurt natuurlijk al het een en ander op eenzaamheid. Maar hoe we daar een stukje groei in kunnen creëren en consistentie in kunnen krijgen.

De voorzitter: De vraag over water en bodem, wethouder Meij.

De heer Meij: Dank u wel, voorzitter. Die kwaliteit van het water is inderdaad belangrijk, want we merken, we zien, we horen ook dat het water echt beter schoongemaakt moet worden, onder andere door medicijngebruik, drugsgebruik. Je ziet, die kwaliteit moet echt ... Daar moet veel werk voor verricht worden. Dat gaat niet meer op de manier zoals het eigenlijk al jaren ging. Dat kan je alleen maar doen door samen te werken met Oasis, maar ook zeker met het waterschap. Dat zit erachter. We gaan ook een schoonwaterconvenant sluiten binnenkort, waar we allemaal een handtekening onder zetten, waar we eigenlijk die uitgangspunten nog eens met elkaar bevestigen. Dan uw vraag over de vervuiling van de bodem. Dat is natuurlijk een verantwoordelijkheid van DCMR. Dat hebben we natuurlijk aan die omgevingsdienst overgedragen. Ook daar merk je nu van ... Wij hebben het natuurlijk in het verleden weleens, in de vorige collegeperiode met speeltuintjes gehad, dat daar lood zat. Ook daar zie je gewoon PFAS en alles wat neerslaat ook in die bodem, dat we op die leeflaag waar je... en de Gorzen hebben we het weleens over gehad van, dat daar ook een stukje vrijkomt. Dat daar weer ... Daar gaan we een aanpak voor De Gorzen voor maken. Dat moet u zien als kwaliteitsverbetering van de bodem.

De voorzitter: Mevrouw Van Vliet, u heeft gelegenheid om te reageren op deze antwoorden en u mag uw volgende vier vragen stellen.

Mevrouw Van Vliet: Dank u wel, voorzitter. Ik wil even reageren op wethouder Stip. Want het is prachtig dat u aangeeft, we nemen dat heel breed, die eenzaamheid. Echter in het voorstel wat hier nu voorligt, daar staat duidelijk 3 punten genoemd, 157, 158 en 159. Die betreffen een zorgdomein, doorbraakmethoden en samenwerking met de GGZ. Maar ik zie daar niet zo snel een oplossing voor het werken tegen eenzaamheid. Daar zocht ik juist naar. Daar zou ik graag nog even verduidelijking op willen. Dan zal ik gelijk mijn volgende vraag stellen. Bij het volgende punt, dat is welzijn, daar wordt gezegd, we ondersteunen de vrijwilligers en mantelzorgers. Mijn vraag is, hoe dan? Want we doen dat dan met die pas, dat mantelzorgers ook een Pluim krijgen. We willen dat ze ook wat extra geld krijgen. Maar denkt u nog aan andere dingen als college om hen te steunen? Zo ja, wat dan? Bij het volgende onderwerp, circulaire economie en energietransitie, punt 177, dat gaat over het informeren en begeleiden van bewoners en ondernemers bij de klimaattransitie. Gaan we daar extra op inzetten of is dat gewoon continuering van wat er al is? Want er zijn natuurlijk al veel projecten. We kunnen al bij een woonwerkwijzer, hoe heet hij ook alweer? In ieder geval over de ... Maar is dit wat u nu voor ogen hebt iets nieuws of is het gewoon continuering van? Volgens mij waren ze dat. O nee, sorry, excuus, toch nog eentje. Dat is bij wonen, ruimtelijke ontwikkeling en maatschappelijk vastgoed. Daar wordt gesproken over een toetsingskader voor de beeldkwaliteit van het centrum dat u wilt ontwikkelen. Mijn vraag is, waarom alleen het centrum van Ridderkerk? Dan heb ik het over punt 212. Dat is het.

De voorzitter: Dan is het woord aan wethouder Stip voor de reactie op eenzaamheid.

Mevrouw Stip: Dank u wel, voorzitter. Inderdaad pakte ik het onderwerp op. Wij hebben in het coalitieakkoord op meer plekken aangegeven dat wij inzetten op eenzaamheid, maar hebben dat uiteindelijk in het hoofdstuk welzijn opgenomen als actiepunten. Deze drie actiepunten betreft de andere tekst eromheen. Zo is dat op sommige plekken voorgekomen dat we niet herhaalden in actiepunten. We hebben er ook een keer een structureel bedrag voor opgenomen en kan je die terugvinden in het hoofdstuk welzijn. Ik pak gelijk, als de voorzitter dat toestaat, de vraag op over de vrijwilligersondersteuning bij mantelzorgers ook onder andere en bij vrijwilligers. Inderdaad, zoals genoemd werd, hebben we daar de Pluim voor, maar hebben we natuurlijk ook het Vrijwilligerssteunpunt bij Facet, die allerlei opleidingen en dergelijke aanbiedt voor vrijwilligers. Tegelijkertijd is het natuurlijk iets heel breed. Een vrijwilliger kan een evenement organiseren waar een vergunning voor nodig is en er is begeleiding, ondersteuning bij een traject. Zo kan je in brede zin ... Is er op allerlei manieren ondersteuning en willen we ook blijven ophalen bij vrijwilligers, mantelzorgers waar er tegenaan wordt gelopen en hoe we dat kunnen blijven verbeteren.

De voorzitter: De vraag over ondernemers en energie, wethouder Van Os.

De heer Van Os: Dank u wel, voorzitter. Klopt inderdaad dat we al heel veel doen op het gebied van informeren van inwoners en ondernemers over de energietransitie. Onder andere, mevrouw Van Vliet haalde het al aan, de WoonWijzerWinkel. Daarnaast hebben we natuurlijk ook de nieuwsbrief Duurzaamheid. Maar zo zijn we ook bezig met een zakelijk energieloket, wat eraan zit te komen. Ik denk, juist in deze tijd, waar het belang van het verduurzamen van woningen, van bedrijfspanden, van onze samenleving erg hoog qua prioriteit staat. We willen natuurlijk inzet op het informeren van onze inwoners en ondernemers wat er ook allemaal mogelijk is. Bij het eerder agendapunt hebben we het al gehad over de energiearmoede, wat we daaraan doen. Dat is bij die doelgroep, maar dat gaat natuurlijk veel breder. Of je arm of rijk bent of in een huurhuis of een koophuis woont, iedereen wordt geconfronteerd met hoge energietarieven. Je moet geïnformeerd worden over hetgeen wat je daartegen kan doen. Daar willen we extra op inzetten deze periode.

De voorzitter: De vraag over de beeldkwaliteit van het centrum. Ik vermoed wethouder Van der Duijn Schouten.

De heer Van der Duijn Schouten: Ja, dat denk ik ook, voorzitter. Dat heeft te maken met het feit dat we zien dat we regelmatig aanvragen krijgen voor ontwikkelingen in het centrum. Dat moet nu iedere keer apart bekeken en beoordeeld worden. Er gebeurt nu al wat in de oude Rabobank. Er heeft zich al eens iemand gemeld met ideeën voor de oude bibliotheek of daarboven. We merken dat het goed is als we voor dat centrum een beeldkwaliteitskader hebben, zodat ook aanvragen daar eenvoudig aan getoetst kunnen worden of ze wel of niet voldoen. Dat geeft wat meer structuur en houvast ook richting de ambtelijke organisatie. Waar dat nu iedere keer weer opnieuw in de hele samenhang bekeken moet worden, leek het ons goed om daar een beeldkwaliteitsvisie voor te maken.

De voorzitter: Ik zie aan u dat de vragen goed beantwoord zijn. In mijn telling zijn we tot aan vraag elf gekomen. Dan ga ik een tweede poging doen om dit agendapunt af te ronden. De inzet is al bepaald op ter debat. De spreektijden voor de Begrotingsraad zijn ook afgesproken.

5. Mededelingen Gemeenschappelijke Regelingen

De voorzitter: Dan gaan we over naar agendapunt 5, mededelingen Gemeenschappelijke Regelingen. Zijn er van de zijde van het college mededelingen? Dat is ... Wethouder Van Os. Het wordt wethouder Van der Duijn Schouten.

De heer Van der Duijn Schouten: Misschien goed om hier even te melden dat in de MRDH economisch vestigingsklimaat lagen een aantal aanvragen voor projecten binnen de Dutch Fresh Port, waarin Barendrecht en Ridderkerk samen zijn opgetrokken voor bij elkaar 900.000 euro. Die voorstellen zijn allemaal daar met veel enthousiasme onthaald en goedgekeurd. Worden daarvandaan nu doorgeleid naar het algemeen bestuur van de MRDH, waar we ervan uitgaan dat dat een formaliteit is waarmee 900.000 euro subsidie voor een drietal innovatieve projecten in Nieuw Reijerwaard/Verenambacht /BTOost tot uitrol kunnen komen met stevige subsidie. Ik denk dat dat wel een mooi resultaat is.

6. Mededelingen college

De voorzitter: Agendapunt 6, mededelingen college. Zijn er nog andere mededelingen vanuit het college? Is niet het geval.

7. Rondvraag leden

De voorzitter: Agendapunt 7, rondvraag leden. Zijn er nog commissieleden die een vraag willen stellen aan een ander commissielid? Dat is niet het geval. Dan gaan we over tot de sluiting van deze vergadering en wens u nog een goede avond.